

Plenum

Onsdag 10.12.2025 kl. 14.00—0.03

16. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om den nationella informationsresursen för kompetenser och till lagar som har samband med den

Regeringens proposition RP 133/2025 rd

Utskottets betänkande KuUB 12/2025 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 16 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger kulturutskottets betänkande KuUB 12/2025 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Den allmänna debatten börjar. — Ledamot Valtola, presentationsanförande, varsågod.

Debatt

23.33 Oskari Valtola kok (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittelen nyt sivistysvaliokunnan mietinnön hallituksen esitykseen 133/2025 Osaamiskokousta koskevaan säätelyyn. Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja koulutustarjonnan tietovarannosta, jotka liittyvät Osaamiskokouksen palveluun. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

Osaamiskokouksen hankkeen taustalla ovat vuoden 2020 lopussa valmistuneet parlamentaarisesti valmistellut jatkuvan oppimisen linjaukset. Osaamiskokouksen on koulutus- ja urasuunnittelun, osaamisen kehittämisen ja työllistämisen tueksi tarkoitettu sähköinen palvelu. Sen tarkoituksena on tukea yksilöiden osaamisen kehittämistä ja osaamisen tunnistamista yksilöllisiin tarpeisiin sopivien koulutusvalintojen tekemiseksi. Osaamiskokouksen palvelu tarjoaa sitä hyödyntäville henkilöille mahdollisuuden saada tietoa itselle sopivista opiskelusta ja työllistymismahdollisuuksista sekä jäsentää toiveitaan koulutus- ja uramahdollisuuksistaan. Palvelulla voidaan sujuvoittaa siirtymiä koulutuksen ja työuran nivelvaiheissa, kuten nopeuttaa hakeutumista jatko-opintoihin ja edistää osaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä oman tehtäväkuvan tai työmahdollisuuksien laajentamiseksi.

Hallituksen esitys sai valiokunnan asiantuntijakuulemisissa laajaa kannatusta. Sivistysvaliokunta antoi esityksestä yksimielisen mietinnön ja puoltaa lakiesityksen hyväksymistä eräin muutosehdotuksin.

Valiokunta esittää, että ensimmäisen lakiesityksen, joka koskee valtakunnallista osaamistietovarantoa, 3 §:ää täsmennetään siten, että siitä ilmenee tarkemmin, mitä henkilötietoja henkilö voi tietovarantoon tallentaa. 4 §:ää täsmennetään lisäämällä siihen säännös Opetushallituksen velvollisuudesta lähettää henkilölle muistutus hänen tallentamistaan tiedoista, jos hän ei ole kirjautunut palveluun viiden vuoden aikana, ja tiedot on poistettava, jos henkilö ei muistutuksen jälkeenkään kirjaudu palveluun vuoden kuluessa. 5 §:ää tarkennetaan siten, että siihen lisätään vaatimus, jonka mukaan henkilön tietoja voidaan käyt-

Punkt i protokollet PR 125/2025 rd

tää säännöksessä mainittuun tarkoitukseen, jos henkilö on valinnut sen mahdollisuuden nimenomaisesti ja joka kerralla palvelua käytettäessä. 9 §:n 1 momentin loppuun lisätään säännös, joka ulottaa säännöksen soveltamisen tietojen luovuttamisen lisäksi muillakin tavoilla annettuihin tietoihin.

Valiokunta esittää lisäksi, että toisen lakiesityksen eli lain valtakunnallisesta opinto- ja tutkintorekisteristä annetun lain muuttamisesta 22 b §:stä poistetaan maininta ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kättilökoulutuksesta, koska tätä koskeva lakiesitys on vielä valmistella opetus- ja kulttuuriministeriössä. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

23.37 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Tämä esitys on tärkeä askel kohti tulevaisuuden koulutus- ja työelämäpolitiikkaa. Sen tavoitteena on perustaa valtakunnallinen oppimistietovaranto, jonka pohjalta rakennettaisiin Osaamispolku-palvelu, joka kokoaa yhteen tietoa koulutuksesta, osaamisesta, työelämän tarpeista. Tarkoituksena on tukea kansalaisten mahdollisuuksia kehittää osaamistaan, suunnitella opinto- ja urapolkujaan sekä vastata koko yhteiskunnan osaajien tarpeisiin. Tiedämme hyvin, että etenkin nuoruudessa tulevaisuuden suunnittelun ja toiveikkuuden tukeminen on tärkeää myös mielenterveydelle ja turvalliselle aikuistumiselle. Samalla esitys edistää hallituksen tavoitetta hyödyntää digitalisaatiota tehokkaammin julkisessa hallinnossa, mikä parantaa koulutusjärjestelmän tiedonhallintaa

Arvoisa puhemies! Lakimuutosten myötä Opetushallitukselle perustetaan uusi tehtävä tietovarannon ylläpitäjänä. Osaamistietovaranto kokoaa julkisesti rahoitetun koulutuksen tiedot yhteen paikkaan. Tämä uudistus helpottaa tiedonkäsittelyä ja kokonaiskuvan muodostamista koulutussuosituksen ja urapolkujen suunnittelussa, jolloin nuorekin on entistä helpompaa valita tulevaisuuden koulutusalan ja myös ennustettujen työvoimatarpeiden mukaan. Lainsäädäntöön sisältyy totta kai selkeät säännökset tietojen käsittelystä ja henkilötietojen suojaamisesta, jotta suomalaisten tiedot pysyvät turvassa jatkossakin. Näin uudistus tukee sekä koulutusjärjestelmän tehokkuutta että yksilön oikeuksia ja mahdollisuuksia.

Myös sivistysvaliokunta on huolellisesti tarkastellut esitystä ja tehnyt siihen tarpeellisia muutoksia. Näin kokonaisuudesta on tullut entistäkin parempi, hyvä niin.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys perustuu selkeään tarpeeseen. On meidän tehtävämme varmistaa, että jokaisella suomalaisella on ajantasainen ja turvallinen pääsy omaan osaamistaan koskevaan tietoon ja että koulutuksen ja työelämän tiedot tukevat toisiaan. Uudistus vähentää päällekkäistä hallinnollista työtä, parantaa koulutuksen ohjauksen laatua ja auttaa vastaamaan työelämän muuttuviin tarpeisiin. Kyse on ennen kaikkea investoinnista osaamiseen ja kilpailukykyyn koulutuksen avulla. Kyse on uudistuksesta, joka vahvistaa sekä yksilön mahdollisuuksia että Suomen tulevaisuutta, ja juuri tässä ajassa nämä ovat erityisen tärkeitä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—9 i proposition RP 133/2025 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.